

แบบสรุปโครงการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
Continuous Quality Improvement (CQI)

ชื่อเรื่อง/โครงการพัฒนา

เรื่อง Post Op Pillow (POP) หมอนสามเหลี่ยมป้องกัน
Hip Dislocation

ลำดับที่ 1 ปี 2562

หน่วยงาน งานการพยาบาลสามัญศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2

รายนามสมาชิกผู้ร่วมดำเนินการ

1	นางสาวสุลี	ถาวรกุล	ที่ปรึกษาโครงการ
2	นางสาวพิกุล	นาบุญ	หัวหน้าโครงการ
3	นางสิริกานต์	พักเชือก	
4	นางสาวชุตินา	รัศมี	
5	นางสาวพิกุล	นาบุญ	
6	นางสาวสุนิสา	ทองประเสริฐ	
7	นายสุรชัย	ภูมิศรีจันทร์	
8	นางสาวปาริชาติ	ทางธรรม	
9	นางสาวธิดารัตน์	อาฆราช	
10	นางสาวอรทัย	สิงขรเขต	
11	นางสาวดรุณี	ไชยวงศ์	
12	นางสาวพาธิดา	แสนปัดชา	
13	นางสาวนุชนาฏ	พิกุล	
14	นายอพิเชษฐ	สาเสนา	
15	นางสาววิภาตี	วงชะศรี	
16	นางสาวอรอนงค์	พลุศรี	
17	นางสาวนพวรรณ	เผ่าพงษ์	
18	นายธเนศ	นาดง	

5 ลำดับปัญหาความเสี่ยงสำคัญที่พบระดับหน่วยงาน/ โรงพยาบาล

- 1 เสี่ยงต่อการบริการยาผิดพลาด
- 2 เสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับจากการนอนนาน
- 3 เสี่ยงต่อการเกิดพลัดตกหกล้ม
- 4 เสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะจากการใส่สายสวนปัสสาวะ
- 5 เสี่ยงต่อการเกิดข้อสะโพกเลื่อนหลุด

โครงการที่เลือกมาดำเนินการ

Post OP Pillow (POP) หมอนสามเหลี่ยมป้องกัน Hip Dislocation

หลักการและเหตุผล/ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ (อ้างอิงข้อมูลสถิติและผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา)

การผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมเป็นการผ่าตัดรักษาผู้ป่วย เพื่อบรรเทาอาการปวดที่เกิดจากพยาธิสภาพที่บริเวณข้อสะโพก รวมทั้งเพื่อดำรงไว้ซึ่งการเคลื่อนไหวและความมั่นคงของข้อสะโพก ซึ่งในปัจจุบันพบว่าผู้ป่วยจำนวนมากเข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม โดยมีสถิติสูงเป็นอันดับ 1 ใน 5 ของหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในทุกปี ปี 2560 มีจำนวนผู้ป่วย 18 คน ปี 2561 มีจำนวนผู้ป่วย 44 คน ปี 2562 (เดือนมกราคม - เดือนมีนาคม) มีจำนวน 10 คน ซึ่งผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมภายหลังการผ่าตัด จำเป็นต้องจัดทำด้วยการนอนกางขาประมาณ 30 - 45 องศา ห้ามหุบขาและงอสะโพกเกิน 90 องศา รวมถึงห้ามนอนบิดขาเข้าและแบะขาออก ห้ามลุกนั่ง เพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของข้อสะโพก จากการดูแลผู้ป่วยเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมบนหอผู้ป่วยพบว่า ผู้ป่วยมักไม่ปฏิบัติตามแผนการรักษา เนื่องจากผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ บางรายมีอาการสับสน หลงลืม มีการขยับขา ยกขา ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อสะโพกเลื่อนหลุดและเกิดภาวะแทรกซ้อนอื่นๆตามมาได้ ซึ่งในปัจจุบันหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2 มีหมอนสามเหลี่ยมไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ป่วยและอุปกรณ์ไม่มีสายยึดตรึงขาหรือข้อสะโพกให้อยู่ในท่าที่เหมาะสม รวมถึงการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปทำหัตถการอื่นๆ เช่น เอ็กซเรย์ ผู้ป่วยบางรายอาจเกิดข้อสะโพกเลื่อนหลุดระหว่างเคลื่อนย้ายหรือระหว่างไปทำหัตถการนอกแผนกได้

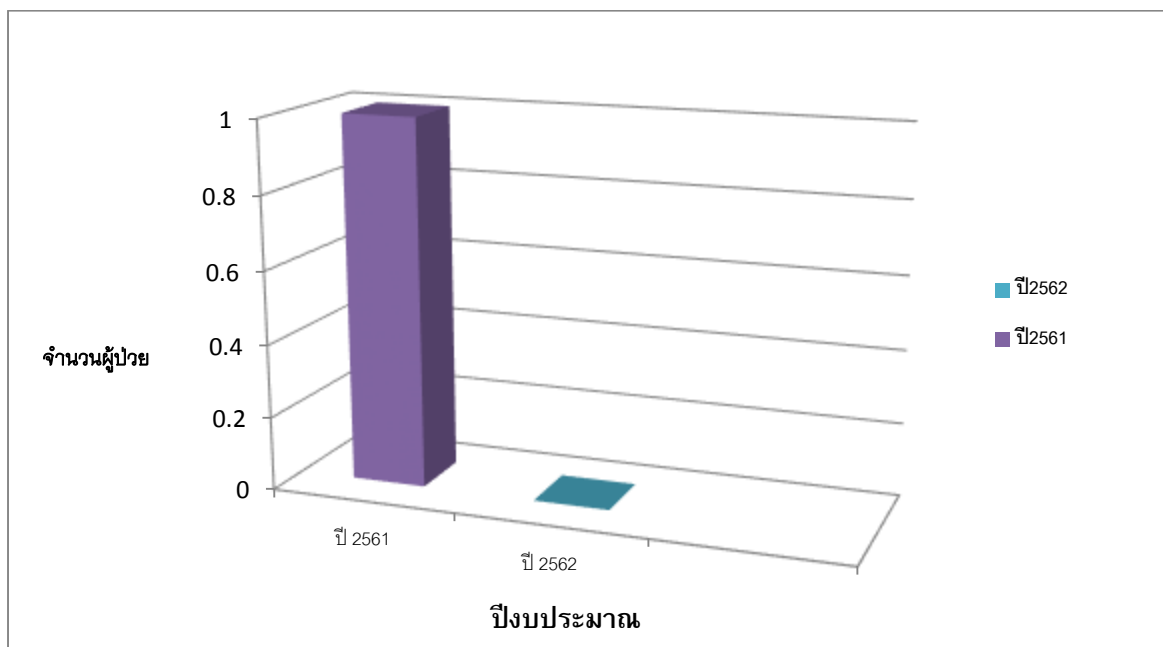
ซึ่งในปี 2561 มีอุบัติการณ์การเกิดข้อสะโพกเลื่อนหลุด 1 ราย ทางหอผู้ป่วยจึงตระหนักถึงความสำคัญ และได้มีการคิดค้นนวัตกรรมที่มีมาตรฐาน สามารถกำหนดองศาของการกางขา รวมถึงบังคับ ป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยลุกขึ้นและงอขาได้

ผลการสำรวจสภาพข้อมูลก่อนแก้ปัญหา

ที่	รายการ	อัตราผู้ป่วยที่สะโพกหลุด	ระดับความรุนแรง
1	ปี 2561	1	F
2	ปี 2562 (มกราคม - มีนาคม 2562)	0	0

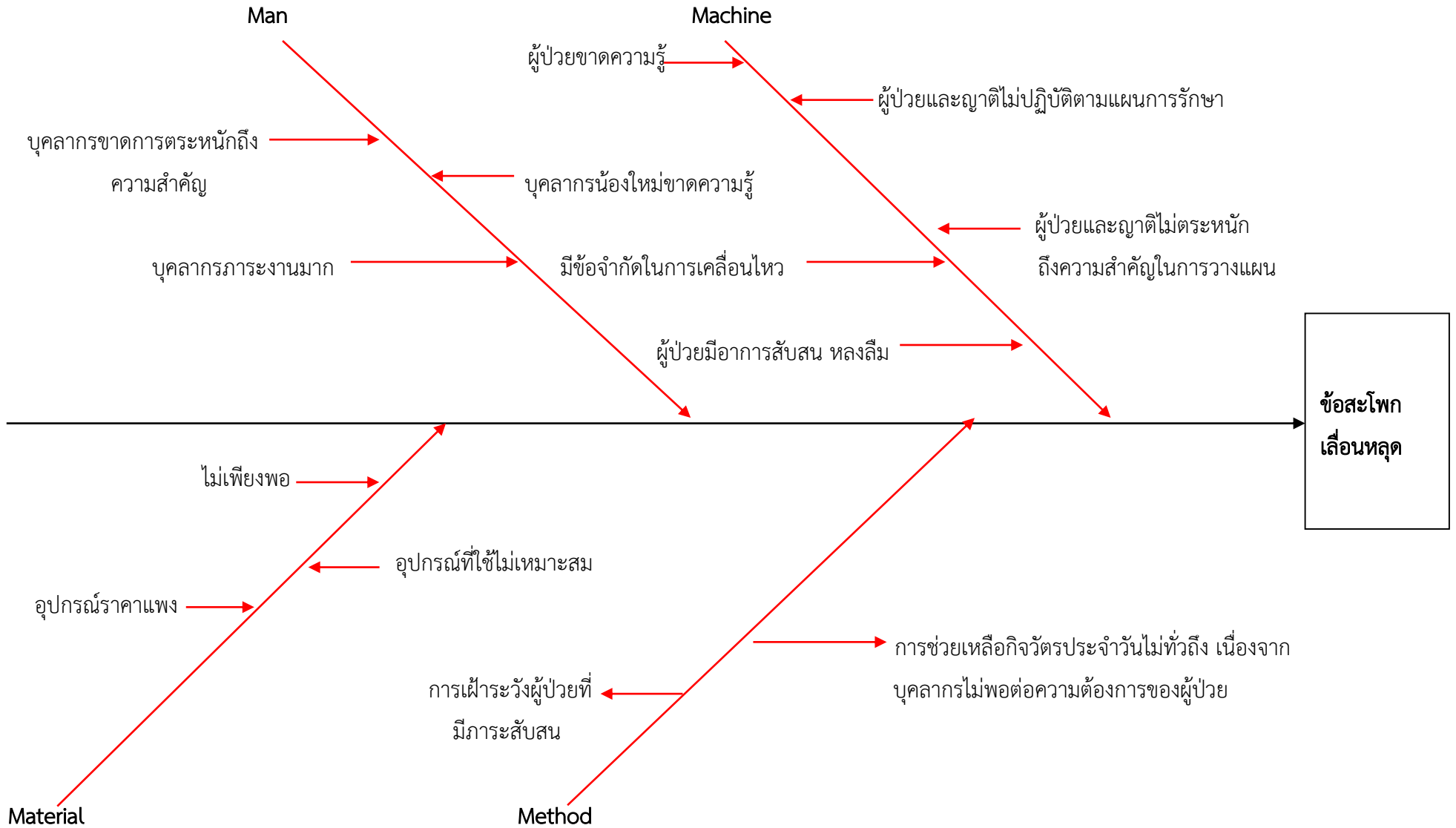
นำเสนอข้อมูลผลการสำรวจสภาพข้อมูลก่อนแก้ปัญหาในรูปกราฟ

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงสถิติผู้ป่วยที่เกิดจากการเลื่อนหลุดของข้อสะโพก ปี 2561 - ปี 2562 (เดือนมกราคม - มีนาคม 2562)

จากรูปกราฟที่ 1 แสดงสถิติผู้ป่วยในปี 2561 มีข้อสะโพกเลื่อนหลุด 1 ราย ปี 2562 ไม่มีอุบัติการณ์การเลื่อนหลุดของข้อสะโพก

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อป้องกันการเกิดข้อสะโพกเสื่อมหลุด ภายหลังจากผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม

ตัวชี้วัดและเป้าหมายของตัวชี้วัด

1. อัตราการเกิดอุบัติการณ์ข้อสะโพกเสื่อมหลุดภายหลังจากผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมเป็น 0

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ 1 มีนาคม 2562 – ตุลาคม 2562

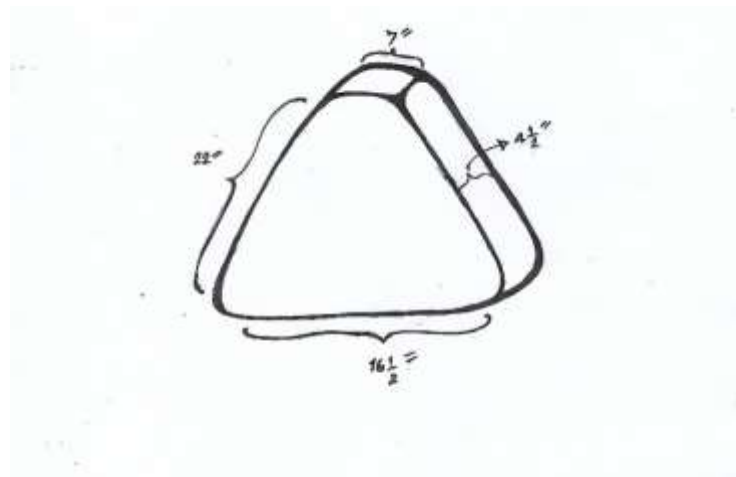
ขั้นตอน/ระยะเวลา (เดือน)	ระยะเวลาปฏิบัติงาน							
	มี.ค. 62	เม.ย. 62	พ.ค. 62	มิ.ย. 62	ก.ค. 62	ส.ค. 62	ก.ย. 62	ต.ค. 62
1. การวางแผน (Plan) - เก็บรวบรวมข้อมูล - นำปัญหาวิเคราะห์สาเหตุ								
2. ลงมือปฏิบัติ (Do) - จัดทำหมอนสามเหลี่ยม (POP) เพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของข้อสะโพกเทียม - นำ (POP) ไปใช้กับคู่มือที่ได้รับการผ่าตัดใส่สะโพกเทียม								
3. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) - ประเมินผลการใช้งานของ POP - เก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการ POP								
4. การปรับปรุงแก้ไข (Action) - นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข - พัฒนารูปแบบการดำเนินงาน								

ขั้นตอนการดำเนินงาน/วัสดุอุปกรณ์

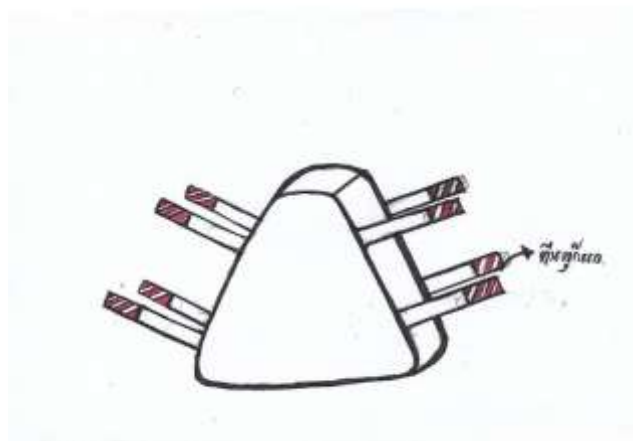
1. หนัง PVC
2. ฟองน้ำ
3. ผ้าสำหรับทำปลอกหมอน
4. ดินตุ๊กแก
5. ชิป
6. ด้ายเย็บผ้า

ขั้นตอนการดำเนินงาน

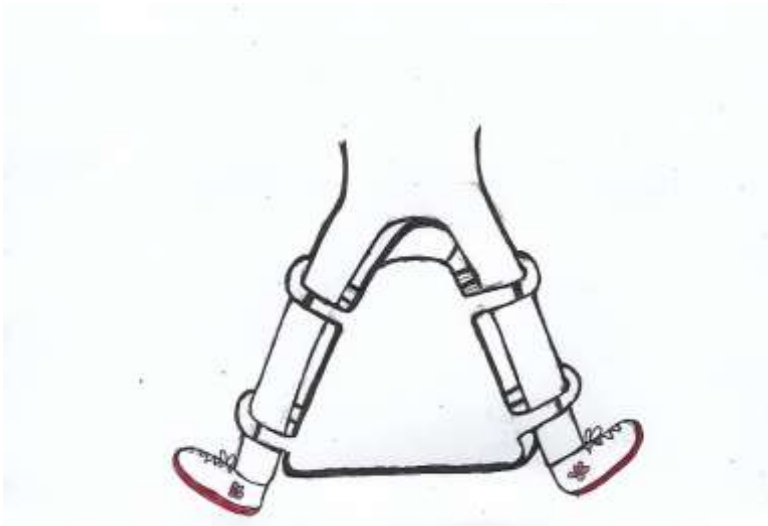
1. ตัดฟองน้ำเป็นรูปสามเหลี่ยมและหุ้มด้วยหนัง PVC ซึ่งเป็นวัสดุที่ป้องกันความชื้นและสะดวกในการทำ ความสะอาด ขนาดดังรูปภาพ

2. เย็บปลอกหมอนขนาดเท่าหมอนสามเหลี่ยม เพื่อให้สามารถถอดซักทำความสะอาดได้ และมีสายรัด สำหรับยึดตรงขาทั้ง 2 ข้าง โดยใช้ดินตุ๊กแก

3. นำปลอกหมอนใส่หมอนสามเหลี่ยมและนำไปทดลองใช้งานจริง

ผลการสำรวจสภาพข้อมูลหลังได้รับการใช้งาน POP หลังตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม

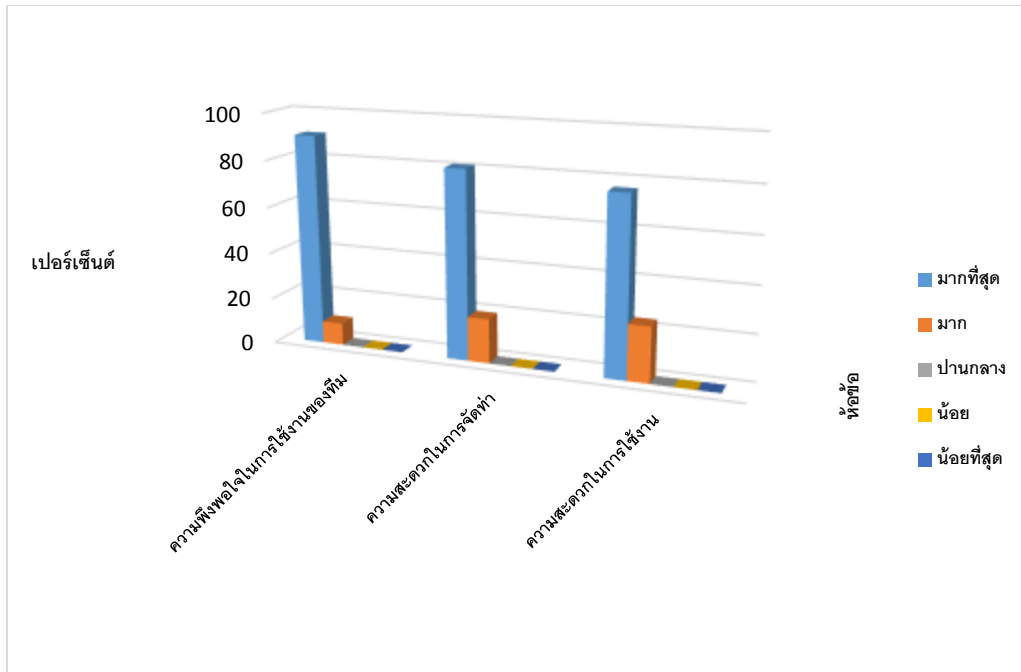
- อุบัติการณ์การเกิด Hip dislocation = 0

หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ความพึงพอใจในการใช้งานของทีมสุขภาพ (%)	90.48	9.52	0	0	0
2. ความสะดวกในการจัดทำในการพยาบาล (%)	80.95	19.05	0	0	0
3. ความสะดวกในการใช้งาน (%)	76.19	23.81	0	0	0

คำแนะนำจากผู้ใช้งาน

- ควรเปลี่ยนปลอกหมอนเป็นผ้าร่ม
- สายรัดขายาวเกินไป
- ปลอกหมอนควรเป็นผ้าสีเข้ม
- ควรขยับสายรัดขาต้านบนขึ้นไปอีก 2 นิ้ว
- อยากทำหลายขนาด เช่น S,M,L ตามอายุและรูปร่างของผู้ป่วยจะได้เหมาะสมกับการใช้งาน
- หัวหมอนสามเหลี่ยมกว้างเกินไป

ผลการดำเนินงาน

กราฟที่ 1

จากการดำเนินงานพบว่าความพึงพอใจในการใช้งานของทีมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็น 90.48 % ความสะดวกในการจัดทำอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็น 80.95 % และความสะดวกในการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็น 76.19 % ทางทีมยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา POP ให้มีความสะดวก และเหมาะสมกับผู้ป่วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานให้ดียิ่งขึ้น

รูปภาพกิจกรรม

ก่อนทำโครงการ

หลังทำโครงการ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

การปรับปรุงพัฒนา

ตารางสรุปวิธีการปรับปรุงแก้ไขและผลของการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละวิธีการที่กำหนด

ปัญหา	สาเหตุ	วางแผนการปรับปรุงแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	วัน/เดือน/ปี		สรุปประเมินผล การดำเนินการปรับปรุง แก้ไข
				เริ่ม	สิ้นสุด	
Man	<ol style="list-style-type: none"> บุคลากรภาระงานมาก บุคลากรขาดความตระหนักถึงความสำคัญ บุคลากรน้องใหม่ขาดความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> สอนและให้ความรู้กับญาติที่ดูแลผู้ป่วย กระตุ้นเตือนติดตามบุคลากรและบุคลากรน้องใหม่ โดยหัวหน้างาน เพื่อให้บุคลากรตระหนักและเห็นถึงความสำคัญ 	สิริกานต์/ ชุตินา/พิกุล	พ.ค. 62	ต.ค. 62	<ul style="list-style-type: none"> ญาติผู้ป่วยเข้าใจถึงเหตุผลในการวางแผนสามเหลี่ยม ติดตามนิเทศโดยหัวหน้างานให้ความรู้และสร้างความเข้าใจความตระหนักถึงความสำคัญในการวางแผนสามเหลี่ยม
Machine	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยขาดความรู้ ผู้ป่วยไม่ปฏิบัติตามแผนการรักษา ผู้ป่วยและญาติไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนสามเหลี่ยม 	<ul style="list-style-type: none"> ให้ความรู้และชี้ให้เห็นถึงความรุนแรงเมื่อเกิดการเลื่อนหลุดของข้อสะโพก เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติเห็นถึงความสำคัญในการวางแผนสามเหลี่ยม 	สิริกานต์/ ชุตินา/พิกุล	พ.ค. 62	ต.ค. 62	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยและญาติเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนสามเหลี่ยม หลังผ่าตัดและการที่ต้องนอนกางขาไว้ตลอด

ปัญหา	สาเหตุ	วางแผนการปรับปรุงแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	วัน/เดือน/ปี		สรุปประเมินผล การดำเนินการปรับปรุง แก้ไข
				เริ่ม	สิ้นสุด	
	4. ผู้ป่วยมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว 5. ผู้ป่วยมีอาการสับสน/หลงลืม ขยับขา ทำให้หมอนเลื่อนหลุด	- สอนผู้ป่วย ในการพลิกตะแคงตัว โดยต้องให้มีหมอนสามเหลี่ยมวางไว้ ตลอด - จัดทำหมอนสามเหลี่ยมที่มีสายยึด ตรึงขาผู้ป่วย				
Material	1. อุปกรณ์ไม่เพียงพอ 2. อุปกรณ์ราคาแพง 3. หมอนที่ใช้ในหน่วยงานไม่ เหมาะสม ไม่มีสายยึดตรึงหมอน กับขาผู้ป่วย	- จัดทำหมอนสามเหลี่ยมเพิ่ม โดย การพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่ราคาไม่ แพงและมีสายยึดตรึงระหว่างหมอน และขาของผู้ป่วย	สุรชัย/ปาริชาติ	พ.ค. 62	ต.ค. 62	-ได้นวัตกรรมหมอนสามเหลี่ยมไว้ใช้ สำหรับผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อ สะโพกที่มีราคาไม่แพงและสะดวกใน การใช้งานและการให้การพยาบาล
Method	1. การสื่อสารไม่ตรงกัน 2. การช่วยเหลือในการทำ กิจกรรมประจำวันไม่ทั่วถึง 3. การเฝ้าระวังในผู้ป่วยที่มีความ เสี่ยงยังไม่เพียงพอ	- มีการสื่อสารกันอย่างทั่วถึงภายใน หน่วยงาน - ในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยน สะโพกเทียมควรมีการเฝ้าระวังและ มีการส่งเวรให้บุคลากรในทีม รับทราบอย่างทั่วถึง	อรทัย/ธิดารัตน์	พ.ค. 62	ต.ค. 62	-ติดตามนิเทศการใช้โดยหัวหน้างาน และหัวหน้าโครงการ -ให้ความรู้เรื่องการดูแล,การพยาบาล ผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพก เทียม เพื่อป้องกันความเสี่ยง และการเลื่อนหลุดของข้อสะโพก เทียม เพื่อป้องกันความเสี่ยงและการ เลื่อนหลุดของข้อสะโพกเทียม

สรุปวิเคราะห์ผลการดำเนินการและการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัด

1. หลังการใช้นวัตกรรมหมอนสามเหลี่ยมป้องกัน Hip dislocation ไม่มีอุบัติการณ์การเกิดเลื่อนหลุดของข้อสะโพกเทียม

2. ความพึงพอใจในการใช้งานของทีมสุขภาพ ระดับมากที่สุด = 90.48% ระดับมาก = 9.52%

3. ความสะดวกในการจัดทำ ความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด = 80.95% ระดับมาก = 19.05%

4. ความสะดวกในการใช้งาน ระดับมากที่สุด = 76.19% ระดับมาก = 23.81%

จากผลการดำเนินงาน พบว่า POP ที่ทำมามีแค่ขนาดเดียว แต่ผู้ป่วยมีรูปร่างขนาดตัวแต่ละคนแตกต่างกันไป ทำให้ทีมต้องมาวิเคราะห์ต่อและต้องปรับปรุง POP ให้มีหลากหลายขนาด และผ้าที่นำมาทำปลอกหมอนควรเป็นสีเข้มและทำความสะอาดง่าย เนื่องจากส่วนของปลอกหมอนมีโอกาสที่สกปรกง่าย จากการโดนสารคัดหลั่งจากแผล และปัสสาวะอุจจาระของผู้ป่วยได้ ทางทีมได้มีการนำปัญหาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงพัฒนา POP ให้มีประสิทธิภาพในงานได้ดียิ่งขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

1. POP ควรมีหลายขนาด
2. ปลอกหมอนควรปรับผ้าเป็นสีเข้ม
3. ควรมีการขยับที่รัดขาด้านบนขึ้นไปอีกประมาณ 2 นิ้ว เพื่อให้สามารถรัดไปถึงต้นขาได้
4. ดินตุ๊กแกตรงตำแหน่งสายรัดขาควรปรับให้ใส่ให้สุดสาย

การพัฒนาต่อเนื่อง

1. มีการพัฒนานวัตกรรมหมอนสามเหลี่ยมป้องกันข้อสะโพกเลื่อนหลุด เนื่องจากผ้าที่นำมาใช้ทำเป็นปลอกหมอนไม่สามารถกันน้ำหรือสารคัดหลั่งได้ ทำให้ต้องมีการนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาต่อ

นวัตกรรมที่ได้จากการดำเนินโครงการจำนวน 1 เรื่อง

1. หมอนสามเหลี่ยมป้องกันข้อสะโพกเลื่อนหลุด

สรุปจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน

เรื่อง Post Op Pillow (POP) หมอนสามเหลี่ยมป้องกัน Hip Dislocation

กิจกรรม CQI จะทำต่อไปในอนาคต

กิจกรรมที่ทำต่อเนื่องจากกิจกรรมนี้ คือการพัฒนาต่อ Post Op Pillow (POP) หมอนสามเหลี่ยมป้องกัน Hip Dislocation ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับผู้ป่วยมากขึ้น